

**10 års
jubileum**

Hej!

Lidens Tidning har utkommit med 50 nummer under de gångna 10 åren (t.o.m. augustinumret i år). Det första numret kom ut i oktober 1998 och detta nummer (november 2008) är således starten på det elfte utgivningsåret. Jo visserligen, säger den nitiske läsaren, men så har det varit skrivet på framsidan på alla tidningsexemplar detta år. Det är riktigt och den 1 januari 2009 går tidningen in på sitt 12:e utgivningsår. Det där var obegripligt! Förklaringen är den, att man givetvis räknar alla årtalen och inte hela år (dvs. 12 månader). Fast egentligen spelar det inte någon roll, bara tidningen kommer ut. Eller hur?

Under de gångna 10 åren har det totala antalet sidor blivit 1476 sidor eller avrundat 1500 sidor. Om vi grovt säger att hälften har varit annonssidor, så blir det 750 sidor redaktionellt material. Så egentligen har det sammantaget givits ut en riktig "tegelsten", om "vad sig tilldragit haver" i vår bygd!

Tidningens mångåriga medarbetare Arne Johansson tar från årsskiftet en time out från tidningsvärlden. Inte pga. en Toblerone! Nej orsaken är betydligt angenämare. I hans företag Järkvissle Film & Media är iderikedomen så stor att tiden inte räcker till för alla projekt (böcker, skivutgivning, filminspelning mm). Men Arne har lovat att komma igen då och då med artiklar i Lidens Tidning. Tack Arne för en gedigen insats under tio år med bygdehistoria!

Tore Löfvenius

Omslag:

Omslagen på tidigare nummer av tidningen

Vill du prenumerera?

Kostnad 125:-/år. PG 15 89 07-6
eller maila så kommer tidningen på posten

Adress till tidningen	Lidens Tidning	0692 - 104 02
	Bodacke 143, 860 41 Liden	070 - 277 36 40
E-postadress:	tidning@telia.com	
Ansvarig utgivare / artiklar:	Tore Löfvenius	0692 - 102 77
Historiska artiklar:	Arne Johansson	0692 - 210 75
E-post	arne.jarkvissle@telia.com	
Annonser:		0692 - 10402
		070 - 277 36 40
Tryckeri:	Prinfo Accidenstryckeriet i Sundsvall	

Annonspriser

Köp fem annonser, betala för fyra!

Föreningar får dela på en helsida, varför vi är tvungna redigera material om utrymmet är begränsat. De föreningar som vill ha sitt material ograverat är välkomna att köpa en annonsplats. Ring för kostnadskalkyl.

Baksida i färg kostar 1700:-

1/9 sida 43 x 59 mm stående	198:-
2/9 sida 86 x 59 mm stående	396:-
1/3 sida 130 x 59 mm liggande	495:-
1/2 sida 130 x 91 mm liggande	693:-
1/1 sida 130 x 184 mm stående	1386:-
Köp och Sälj ca 20 ord	40:-

Alla priser exkl moms

Nästa Lidentidning

utkommer

vecka 9 (23/2)

Manusstopppdatum 30/1

Lidens Tidning utkommer 5 ggr / år.

Du kan posta eller maila ditt bidrag,
tänk bara på att faxade original
ger ett sämre slutresultat

Föreningsnytt

Västana - Korsåmons Bygdegårdsförening

7 dec 17.00 Julsånger. Bydegården, inkl gröt och skinka

JUL I LIDENS KYRKA

ADVENTSGUDSTJÄNST - 1:a advent (söndag) den 30 nov. kl. 11.00 Lidens kyrka
Lidens Kyrkokör, Liden & Sättna kyrkors barnkörer, Kyrkkaffe

JULBÖN - Torsdag den 18 dec. kl. 13.30
OBS! Rutsgården
Solosång

JULMUSIK - Söndag den 21 dec. kl. 18.00
Lidens kyrka
Lidens Kyrkokör, Vokalgruppen Ton i Ton, Stråkkvartett, Orgel

MIDNATTSMÄSSA - Julafton (onsdag) den 24 dec. kl. 23.00 Lidens Kyrka
Korister ur Lidens Kyrkokör

Entreprenör sökes!

till serveringen vid
Hembygdsgården Vättaberget,
Liden till sommaren 2009.

Vidare upplysningar per telefon
060-15 77 07 eller 070-57 226 55
Intresseanmälan senast 31 jan 2009

*Lidens
Hembygdsförening*

Julmarknad i Järkvissle Trollby

Söndag den 7 December 12-16
Vi serverar glögg, pepparkaka
kaffe och lussebulle
Välkomna!

Lövved (långved) Örjan Rudin 070 - 534 93 83

ÅRETS JULKLAPPSTIPS

Unik CD-skiva
22 julsånger
24-sidig skrift i färg
ca 70 medverkande
Säljs genom Lidens Kyrkokör 120:-

Handelsbanken

Liden

Hej!

Jag heter Tobias Wiklund och efterträder Inger som kontorschef. Närmast kommer jag från Sundsvallskontoret där jag jobbat som företagsrådgivare. Jag bor i Sörberge med min sambo Anna och våra två barn, Wilmer snart 3 år och nyfödda Lova.

Jag önskar gamla och nya kunder välkommen till Birgitta och mig på Lidenkontoret.

www.handelsbanken/liden
Tel. 0692-10012

ICA LIDEN

nära

Med reservation för slutförsäljning

ICA Julmust 12:90

ICA Glögg 23:90

ICA Kokbok åter inkommen

Öppettider

Mån - Fre 10 - 19
Lör 10 - 16
Sön 12 - 16

0692 - 100 26

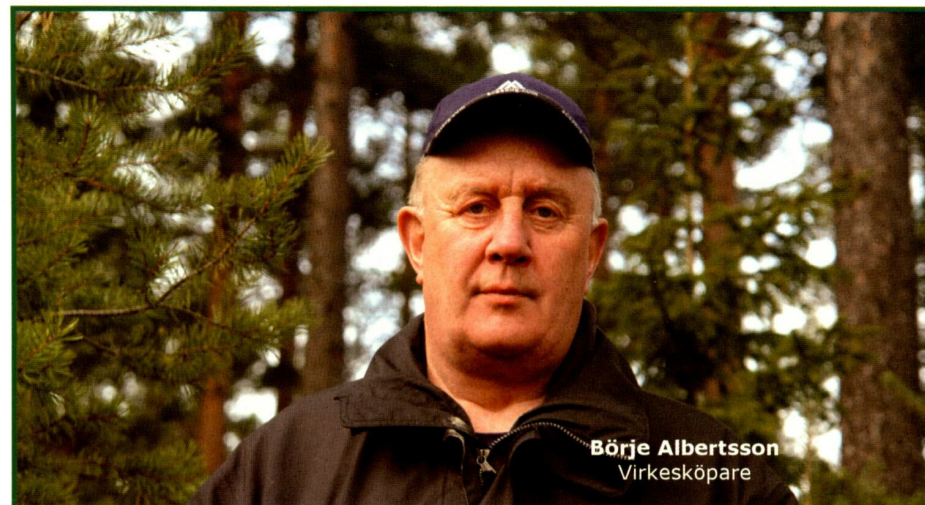

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR önskar
Pelle, Carola, Margit, Gun och Jannice

Vi är ombud för

Paket
utlämning

Börje Albertsson
Virkesköpare

Tillsammans skapar vi värden på Din Skog

Låt skogen skapa sitt eget värde!

GOD JUL
GOTT NYTT ÅR!

Börje Albertsson

Tel 0692-220 01
Mobil 070-347 66 07

Ser du möjligheter att öka värdet på din skog i framtiden genom skogsvård?
Hinner du inte göra arbetet själv eller oroar du dig för kostnaderna?
Genom stora arealer och ett gott samarbete med våra skogsvårdsentreprenörer når vi hög kvalitet och låga kostnader per hektar.

Har du tänkt på att nettot av en hektars slutavverkning oftast är större än kostnaden för markberedning och plantering av 10 hektar eller röjning av 20 hektar?
Gallring av en hektar ger på samma sätt möjlighet att röja 4-10 hektar.

Vill du räkna på din skogs möjligheter att finansiera sin egen utveckling och ge dig ett netto idag?
Kontakta din lokala virkesköpare.

Vi hjälper dig även gärna med en skogsbruksplan för att ytterligare öka ditt grepp om din skog.

SCA SKOG AB

Medelpads skogsförvaltning

851 88 Sundsvall

www.skog.sca.com

ETT SCA FOREST PRODUCTS FÖRETAG

Förskola - I Ur och Skur

Jag hade ett ärende till apoteket en dag i höstas. När jag steg ur bilen hörde jag barnröster. Ja visst, det var från nya förskolan. Jag blev nyfiken, gick in och bad att få se mig omkring. Under samtalet nämndes I Ur och Skur flera gånger. Mitt besök var spontant och blev kort men jag beslöt att komma tillbaka för att höra mer om förskolan och I Ur och Skur. Det här var vad jag fick veta.

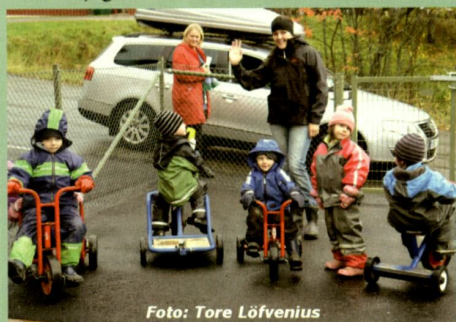

Foto: Tore Lövvenius

Alla under samma tak

Sedan början av 2008 ligger Lidens förskolas båda avdelningar under samma tak som skolan. Lidens skola är för övrigt den enda skolorganisation i kommunen där alla, från förskolan till årskurs 9, huserar i en och samma byggnad. Förutom det positiva med närheten till övriga skolan, ger verksamheten i samma lokaler möjlighet till ett närmare samarbete mellan förskoleavdelningarna än tidigare.

I Ur och skur-pedagogiken

Från och med hösten 2008 arbetar båda förskoleavdelningarna efter *I Ur och Skur*-pedagogiken.

"I Ur-och Skurs grundidé är, att barns behov av kunskap, rörelse och gemenskap tillfredsställs genom vistelse i naturen. Det innebär att barnen får hjälp i sin egen utveckling av sådant som finns i naturen samtidigt som de får en inbyggd känsla för naturen med sig ut i livet."

I Ur och Skur-förskolorna gör man precis

samma saker som i traditionella förskolor. Alltså helt enligt läroplanen. Skillnaden är, att mycket sker utomhus men med sunt förnuft. Man är inte ute i extrema väder t.ex. sträng kyla, eller mycket kalla vindar. Man äter utomhus, men det är framför allt under vår-sommar-och höstmånaderna. Små fingrar blir så lätt kalla när vantarna åker av. Arbetssättet för I Ur och Skur-förskolorna är utarbetat av Friluftsrådet. För att arbeta i en I Ur och Skur-förskola måste alla genomgå en gedigen grundutbildning i Friluftsrådets regi. Skolan är också skyldig att lämna en verksamhetsberättelse till Friluftsrådet varje år.

Naturkunskapen börjar i förskolan

Skogsknappar

De allra minsta 1-2-åringarna tillhör Skogsknapparna. Lyckan och stoltheten är stor när alla får packa sin egen ryggsäck och ge sig ut på skogspromenaden till "lekrummet". Benen är korta men det betyder också att det är nära till kottar, myror och allt annat spännande som finns på marken.

Skogsknyttarna

Skogsknyttarna är 3-4 år och har redan blivit vana vid naturlivet. På väg till "uterummet" sjunger skogsknyttarnas sin egen sång och kanske träffar de den lilla nyckelpigan, gruppens egen symbol, som ofta har mycket att berätta om skogen, grodyngel, spår och allt annat man kan se i naturen. I ryggsäckarna finns inga leksaker. Alla använder det lekmateriel som finns i naturen.

Skogsmullarna

Många är vi som känner Skogsmulle. Han har hunnit bli 50 år, men är lika intressant och spännande för de 5-åringar, som får möta honom i skogen. I den här åldern har alla blivit trygga i naturen och vågar ta egna initiativ. De växer med uppgifterna och får prova på att använda kniv, göra upp eld och laga mat ute.

Miljömedvetna

Förutom all kunskap om naturen, som barnen får sig till livs genom att vistas ute, blir de också miljömedvetna. De får lära sig att sortera soppor. Hela förskolan går i "miljötåget" till sopstationen med flaskor, tetrar och förpackningar som så småningom ska återvinnas - en viktig lärdom i en ålder då allt man lär sig lätt registreras i hjärnan.

En utåtriktad förskola

Liden förskola är inte bara ute i naturen. Den är också utåtriktad. Förskolan deltog bl.a. i Måbra-mässan i Nordichallen, där de hade en work-shop och vecka 47 (17-21 nov.) har förskolan en utställning i Kommunhuset.

Vi, som besökte förskolan en regning dag, kunde konstatera att här är verkligen alla både barn och personal ute i *ur och skur*. Vi förstod också att det är en positiv och engagerad personal som gör denna pedagogik möjlig

Jag pratade med några av barnen och fick veta följande.

Måns Stridh säger:

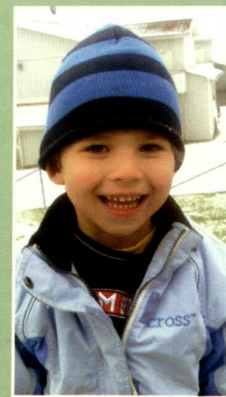
"Mulle brukar komma och han städar skogen med svansen."

Gustav Åkesson berättar:

"Vi brukar ha pinnar eller kottar som nycklar för att komma in i naturen och vi brukar gå till Trollstenen."

Thea berättar:
-"Det är jättekul i skogen. Vi brukar träffa pappa Tall och mamma Gran."

Text och foto: Yvonne Ulin

Ballastmaterial

i Liden, Indal, Holm och Bredsjöområdet

Vägverket Produktion i samarbete med NCM, vänder oss till dig som är behov utav ballastmaterial till

- Upprustning av grusväg
- Garageinfaller
- Utfyllnadsmaterial
- Med mera

Oxsjö Bergtäkt i Sillre

Kontakta NCM angående Alternativa förslag, leverans och pris:

Ring, NCM: 0692 - 200 04

Mats Norberg 070 - 534 00 04

Kvalitet, engagemang och rätt pris.

can-am

**OUTLANDER 400 och 500 cc.
Årsmodell 2008 till kampanjpriser**

Prisex: Outlander 400

Ord pris

~~79900:-~~

Kampanjpris 69900:-

Med monterad vinsch fram

Finns röd eller grön samt
terräng eller vägregistrerad

Båda modellerna finns hemma för provkörning

Öppettider:
Vardagar 08.00 - 16.30

Sillre, Liden 0692 - 20004 fax 0692 - 200 80

www.ncm-ss.se

brp.com

© 2008 Bombardier Recreational Products Inc. (BRP). ® and the BRP logo are trademarks of BRP or its affiliates.

JULMUSIK

De flesta sångerna som framförs under advents- och jultiden berättar på olika sätt om Jesu födelse. Redan i de första kristna församlingarna sjöng man det vi idag kallar julevangeliet. Man sjöng då på en enda sångton. Idag finner vi våra julsånger i psalmboken och man skulle kunna tro att de varit tillgängliga där "i alla tider". Men går man tillbaka till den psalmbok som användes när Lidens kyrka invigdes år 1858, så finner man endast ett tiotal sånger som handlar om Jesusbarnets födelse. Endast några av dem har överlevt till våra dagar. Samtidigt vet vi att de sånger vi sjunger idag även sjöngs på 1800-talet. På vilket sätt spreds då dessa sånger?

Många av julmelodierna kan härledas till medeltid och har importerats mestadels från Tyskland, Italien, England och Danmark. Under 1800-talet textsattes många av dessa folkliga melodier och trycktes i dåtidens sångböcker, som användes flitigt i skolor och andliga sammankomster utanför kyrkan. När dessa gamla melodier fick svensk text blev de intressanta och började spridas i olika sammanhang. Genom tiden har de bearbetats och anpassats till gällande tid. Sångerna har ändrats med rytmiska förskjutningar, förändring i taktart eller "modernisering" av texten.

Vid den tid då Lidens kyrka byggdes och invigdes fanns med andra ord en rik tradition att berätta om Jesu födelse i form av sjungna julsånger. En del av dessa julsånger blev "klassiska" och finns nu införda i den psalmbok vi använder idag. **Stilla natt, O helga natt, Himlen är så härligt blå, Gläd dig du Kristi brud och Nu tändas tusen juleljus** spreds alla via diverse sångböcker under 1800-talet. Voglers berömda sång **Hosianna Davids son** Sv. Ps. 105, komponerades år 1795 och blev under 1800-talet en av de mest sjungna adventssångerna. Vad man kanske inte tänker på i våra dagar är att sången skrevs för kör. Det tog 150 år för den att komma in i psalmboken som församlingspsalm!

Lucia 2007

Tre mycket omtyckta och ofta sjungna julsånger är **När juldagsmorgon glimmar** Sv. Ps. 121, **Det är en ros utsprungen**, Sv. Ps. 113 och **O, du saliga** Sv. Ps. 127. Gemensamt för dessa tre är att deras melodier har hämtats från traditionell folkmusik. Den svenska texten har tillkommit för den första år 1851, den andra år 1867 och den tredje år 1859. Årtalen ligger helt i tiden för Lidens kyrkas invigning.

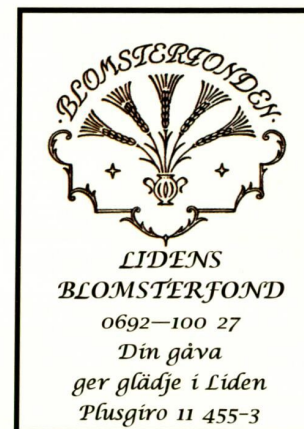
Under hela advents- och jultiden sjunger barnkörer inte bara om Jesu födelse utan också mer världsliga sånger. De "personer" som förekommer i barnkörernas sånger har en stor spännvidd som omfattar tomten, pepparkaksgubbar, Lucia, Staffan Stalledräng, stjärngossar, Jesusbarnet m.fl.

Om Staffan eller Stefanos finns att läsa i Apostlagärningarna och Annandag Jul har blivit hans dag. Enligt gammal tradition skulle man vara tidigt uppe den dagen för att gå ut i stallet och sköta om hästarna. Man åkte ikapp och vattnade hästarna i nordrinnande vattendrag. Man red eller gick till fots runt i gårdar och sjöng Staffans sånger och bjöds på mat och dryck. I våra dagar har Staffanssångerna fått sin plats i Luciatåget.

Lagstadgat var det man kallade "Julfrid" och som inföll efter klockringning. Under julfriden skulle man hålla fred med varandra, inte jaga och fiska eller arbeta. De sysslor man behövde göra utfördes i lugn och ro. I våra dagar finns hälsningen om en fridfull jul och bön om fred i världen. Sv. Ps. 297 **Härlig är jorden** är en av våra vanligaste sjungna psalmer som tillkom vid samma tid som Lidens kyrka byggdes. Melodin upptecknades ur folklig sångtradition år 1842 och den svenska texten skrevs år 1884. Psalmen ger oss julens budskap året om och slutstrofen innehåller en fridshälsning.

Anne-Lise Lindberg Sjodin
Kantor

Husåsvägen 2 (gamla Valborgs manufakturaffär)

Hårvård och Spabehandlingar

Klippning, slingor, färgning, permanent
Ögon och Bryn
(färg och plock)

Hudvård

Rosen Serien

Bra julklappstips är ett presentkort på:

Topp till tåbehandling:

Helkroppsmassage

Inlindad i en värmefilt får du en ansiktsbehandling. 695:- Medlem i föreningen Svensk Egenvård

Må bra kuren:

Två favoriter i ett, där både kropp och ansikte får sitt.

Du får njuta av en bodyscrub och en ansiktsbehandling. 500:-

Lerkuren:

Näringsrik djuprengörande lera med havtorn över hela kroppen.

Efter skön dusch smörjs hela kroppen in med en välgörande och vitaminrik kroppsolja. Sist men inte minst får du en välgörande ansiktsbehandling 795:-

Öppettider:

Nu här för jänman

0692 - 104 08
070 - 262 59 53

Ring och boka tid!

Inger Petterson

Jag önskar mina kunder en God Jul och Ett Gott Nytt År!

En varm present - Häreboden22

Fleesefodrade
Himalayatröjor.
mössor, strumpor, vantar.
Tovade tofflor
Direktimport från Nepal

Blandade färger och
modeller
Även sundsvallsdrakar och
presenter

För varje såld tröja går 25:- tillbaka till Nepal (Unicef)
för flickors utbildning

Öppet: December tisdagar 18-20, Söndagar 12-16 eller enl. ök.
Vår adress: Härevägen 22, Indal. Tel. 56 54 56

060 - 914 44

Inger

Sandra

Hanna

Julklappstips:

XL shampoo
+ inpackning
159:-

Miniplattång + mousse
279:-

Presentkort, öronhåltagning
2 hål 200:-

Klippning
240:-

Även bra priser på övriga
behandlingar.

Vi önskar gamla och nya
kunder en god jul samt
ett gott nytt år!

NORBERGS BUSS I AFRIKA

Monica Tiderman vid tiden för Mombasa-besöket.

Vid en fest för några år sedan fick jag av en ren tillfällighet höra en märklig historia. Under 1970-talet arbetade Sundsvallsbon Monica Tiderman som stewardess ombord på Svenska Amerika Linjens kryssningsfartyg M/S Kungsholm. Vid en Afrikakryssning lade fartyget till i staden Mombasa i Kenya. Rederiets skeppsagent hade som alltid vid ilandstigning ordnat med s.k. shuttlebussar för att underlätta kryssningspassagerarnas och även besättningsfärd in till staden centrum.

Den här speciella dagen hade Monica en helt otrolig hemlängtan och ville inte ens gå iland. Kollegorna lyckades dock övertala henne med fraser som: "Men det är ju Mombasa i Kenya i Afrika!" På kajen stod flera bussar i rad och väntade. En hade de omisskännliga färgerna gult och grönt. Den var visserligen lite rostig och vingklippt men den var definitivt från Sverige! Den trafikerade min stad - Sundsvall! På sidorna stod det nämligen Norbergs Buss Liden! Lyckan kände inte några gränser att just denna dag få se och ta på något hemifrån.

Monica, upprymd av igenkännandets glädje, försökte inleda ett samtal med den mörkhyade inhemske chauffören. Han gick runt sin klenod med en putsduk och vårdade ögonstenen - den gamla högerstyrda bussen från Medelpad i Sverige. Hans engelska var mycket begränsad, men Monica försökte med orden "Swedish boat!" och pekade på det imponerande kryssningsfartyget och sedan "Swedish bus!" och pekade på bussen. "No" svarade han mycket kort och bestämt "My bus!". Konversationen var därmed avslutad.

Färden in mot Mombasas centrum upptogs helt av en nostalgisk yrsel. Visserligen hade förslitningen av interiören i bussen gått långt, men känslan av Norbergs buss fanns kvar. Minnet av Mombasa däremot har utplånats för länge sedan om det överhuvudtaget memorerades. Monica var omedelbart fullständigt övertygad om att en händelse av det här slaget fick hon endast uppleva en gång i livet och aldrig mer.

Monicas kollegor, som kom från vitt skilda världsdelar, blev ganska förvånade över att en gammal buss kunde sprida sådan glädje. De förstod henne när hon förklarade att den kära bussen hade rullat på gatorna i hennes hemstad

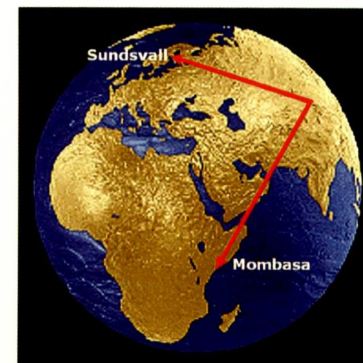
Svenska Amerika Linjens kryssningsfartyget M/S Kungsholm.

Stewardess Monica Tiderman i hytten på M/S Kungsholm.

långt där uppe i norr. På gatorna där även hon hade vandrat. "När fartyget avgick från Mombasa ville jag ta med mej bussen hem igen. Jag tyckte det kändes som även den hade hemlängtan den här dagen." berättade Monica för mig med en tår i ögonvrån, och i det närmaste överröstad av kvällens festsorl. En hemlängtan för 35 år sedan. /Arne Johansson

PS. Efter högertrafikomläggningen i Sverige söndagen den 3 september 1967 fick ett begränsat antal glesbygdslinjer s.k. dispensbussar, alltså bussar där passagerarna steg av och på mot den trafikerade sidan av vägen. Dessa bussar var utmärkta med röda lampor som blinkade när bussen stannade. Dispensbussarna avvecklades så småningom genom försäljning eller bistånd till andra länder. Det var förmodligen ödet med "vår buss" i Mombasa. DS.

Min bok om Personlig utveckling

kommer ut i december och säljes på ICA Liden, Lidens Bensin och Allservice, Eternellboden, Bokia Vångåvan samt via min hemsida www.jbutveckling.se

Varma ljushälsningar,
Jeanette Byström Grein

TJO VAD DET VAR LIVAT I HOLKEN ...

I den stora björken som står vid entrén till vårt sommarhus har vi en fågelholk. Den är ju inte precis lyxholken. Snarare ser den ut som en "rivningskåk". Holken har i alla fall suttit där så länge jag kan minnas. Nu kanske inte våra hyresgäster – den svartvita flugsnappare – har samma värdering av bostaden som vi har eftersom de kommer tillbaka år efter år. Det kanske inte är samma par men enligt uppslagsboken är de säkert släkt med varandra. Flugsnapparens återvändar är efter år till samma boende (eller så nära som möjligt).

Den här sommaren hade vi mycket arbete ute på gården och kunde följa fågelfamiljens vardagliga bestyr. Första tiden förstod vi att honan låg på äggen eftersom hanen snappade insekter och matade sin hona. Efter några dagar kunde vi höra de små pipen från de nykläckta ungarna - maaaaa maaaaa skrek dom.

Det var nu det började. Sittande på förstutrappan (vid våra fikapaus) kunde vi se de outröttliga föräldrarna hämta mat oavbrutet från morgon till kväll. Flugsnapparparet fullkomligen inrättade rena luftbron med mat till de små. När vi nu hade förmånen att sitta på första parkett (de "kände" oss nu och var inte skygga) och kunde studera deras idoga arbete blev man imponerad. Bara deras inflygning till holken var en luftakrobatik modell häftig. Hur kan de med så hög fart få stopp på bara halvannan meter, trycka in insekten i näbben på de små för att direkt kasta sig ut på ny jakt? Oförtrutet hela dagen.

De närmaste dagarna fortsatte på samma sätt. En dag var helt plötsligt honan borta. Vi undrade givetvis vad som hänt. Hade någon rovfågel tagit henne, åkt med i vinddraget ute på 86: an eller på annat sätt tagit skada? En konsultation i uppslagsboken visade, att det hände att honorna hittade en annan hane och valde bort sina barns far... Näväl hon var borta och den stackars hanen jobbade så "att svetten lackade". Ensamstående förälder med hela ansvaret. Någon dag senare var det en hona som närmade sig holken, men hon blev snabbt jagad på "porten" av vår irriterade hane.

Nu hade ungarna blivit större och stack ut huvudet genom öppningen och tittade nyfiket på omvärlden. Efter ytterligare någon dag började den störste av dem luta sig så långt ut att han kunde prova sina vingar. När maten kom och han öppnade näbben var det som om hela huvudet försvann. Vilket gap.

Vi undrade hur de skulle klara 3,5 meter ner i den torra marken. Nästa dag var de redo vilket syntes på hanen som hela tiden fanns i närheten. När vi just

hade vänt bort huvudena tog den störste av ungarna språnget ut i vuxenlivet. Han blev lite förvirrad och hoppade omkring lite på måfå innan vår husvägg var i vägen. Hanen var snabbt på plats och hjälpte den lille tillrätta. Senare på eftermiddagen förstod vi att den andra också kommit ut ur boet. Vad som förbryllade oss var, att på kvällen hörde vi dem pipa inne i boet igen. På morgonen var de borta. Nu visste vi att de skulle äta upp sig ordentligt, träna sina vingar för att under augusti anträda den långa resan till Västafrika för att övervintra fram till våren. Då skall det bära iväg hem igen. Kanske någon av dem kommer tillbaka till vår holk!

Detta skådespel som de svartvita flugsnapparna bjöd oss på finns ju dagligen runt omkring oss. Nu hade vi tid och lust att se hur fantastisk Moder Natur egentligen är.

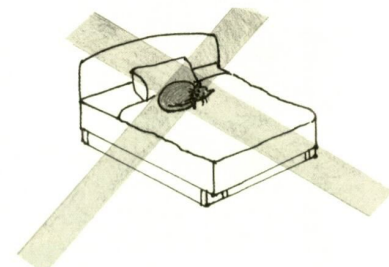
Kurt-Erik Dahlberg
Sillre/Mölnadal

Currylinjer

Sover du dåligt på natten? Känner du dig ofta trött när du vaknar på morgonen, när du är på din arbetsplats...? I så fall kan detta med currylinjer vara något för dig att ta del av. Anledningarna till din trötthet kan bero på många saker, en av dessa saker kan vara att du kanske sover eller ofta sitter på en currylinje eller ett currykors.

För många år sedan gick jag en kurs där jag fick lära mig att hantera pekare/slagruta. Tala om min förvåning när pekarna började röra sig när jag gick in i en currylinje (jordstrålning). Efter den kursen började jag praktisera dessa pinnar och mäta olika saker. Det var mycket spännande att se resultaten av de mätningar som jag gjorde. Jag träffade sedan Nisse Backlund, när vi flyttade till Liden 1994, som mätte mineraler och sökte björnar i skogarna med pekare. Mineraler hade jag inte tidigare mätt så det var något nytt och intressant att mäta. Jag åkte med honom på mineraljakt och det var spännande. Jag återkommer om mötet med Nisse eller "Guldgrävar-Nisse" som han också kallades för.

Jag kommer att skriva om just currylinjer och de upplevelser jag haft vad gäller att gå med pekare. Anledningen till att jag tar upp detta är att det borde vara av intresse för alla att veta om man till exempel sover på ett currykors eller om man sitter varje dag på sitt arbete och har sin stol mitt över ett currykors, eftersom man bland annat "töms" på energi när man en längre tid befinner sig på dessa linjer eller kors.

Vad är det med att sitta eller ligga på ett currykors, kanske du tänker. De currylinjer jag kommer att prata om har negativ strålning och dessa linjer tar energi från oss. Om vi sitter eller ligger på dessa kors en längre tid så tappar vi

energi, vi blir rastlösa, är ständigt trötta, fastän vi sovit i tolv timmar känner vi oss kanske fortfarande trötta, vi mår kanske allmänt dåligt. Så det finns all anledning att fundera på hur du sover och hur det är att sitta på din arbetsplats, om du sitter stilla på samma ställe längre stunder. Sover du dåligt och har du en säng i ett annat rum så kan du prova och sova i den till att börja med för att se om du sover bättre, innan du börjar möblera om i rummet.

Utöver currylinjer finns det även Hartmanlinjer och andra linjer som man kan mäta. De är inte lika starka som currylinjerna. Men korsar de varandra så blir strålningen starkare.

Currylinjerna kände våra förfäder väl till. Ett tag så tappades kunskapen bort men på 1950-talet återupptäcktes currylinjerna av Dr. Manfred Curry från Tyskland. En currylinje är cirka en halv meter bred, den är osynlig för blotta ögat och befinner sig på cirka 4 meters avstånd från varandra. De ligger som i ett ruttmönster med cirka 4x4 meter mellan linjerna.

Jeanett Byström Grein

Forts nästa nummer

Företagshuset

Besöksadress:
Lidenvägen 89
860 41 Liden

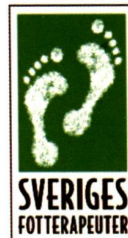
Modins Byggservice
0692 - 104 28
070 - 685 43 97

Boda Grävtjänst
0692 - 400 84

Jan Backlund Rör & Svets
070 - 326 07 74

LIDENFOTEN

Medicinsk fotvård mm

- Fotvårdsbehandling med skön fotmassage
- Problem med nageltrång, svamp, vårtor?
- Vålgörande underbensmassage, fotspa
- Artikulering (leduppmjukning)
- Presentkort (julkappstips)

Jag hälsar alla varmt VÄLKOMNA!
Helena Östman, Dipl. Fotvårsterapeut
LIDENFOTEN, Lidenvägen 89
(Företagshuset)

Tel: 070 - 610 64 37

Ny aktör! Ny virkesinköpare!

Rundvirke Skog AB startar i höst inköpsverksamhet i Jämtland/
Västernorrland med koppling till träindustrierna Octowood och Rundvirke
Poles i Kälarne. Vänd er med förtroende till Sveriges största inköpare
av specialsortiment. Vi köper alla typer av avverkningsuppdrag samt
leveransvirke. Förutom mervärdet i våra specialsortiment har vi bra priser
med premie/prispåslag på alla sortiment.

Din virkesinköpare:
Stefan Maina
Tel 0696-68 11 49
stefan.maina@rundvirkeskog.se

www.rundvirkeskog.se

Rundvirke Skog
en del av AB Borgen

STÖRST I SVERIGE PÅ SPECIALSORTIMENT

ANNA LINDBERG-LARSSON

LEGENDARISK SMÅSKOLELÄRARINNA I JÄRKVISSLE

Anna Lindberg-Larsson

Anna Lindberg föddes i Bollstabruk i Ångermanland år 1890 och kom till Järkvissle som nybliven 28-årig småskolelärarinna år 1918. Hon bodde en trappa upp

i den sk. "lärabostaden", som var en egen byggnad på kort avstånd från skolan. "Lärabostaden" var ett stort vitt hus med snickarglädje och vacker utsikt över Indalsälven. Hon gifte sig sedermera med byns handelsman Gunnar Larsson, men blev änka efter en kort tids äktenskap. Hon fick inga egna barn. När jag som sjuåring började småskolan (1937) hade Fru Larsson en jungfru/piga Rut Bergkvist från Indal, som var hennes allt i allo. Att säga Du eller Fröken till vår lärarinna var helt otänkbart på den tiden, så det var Lärarinnan eller Fru Larsson som gällde.

Skolans trädgård

Till det stora huset hörde också en trädgård med syrener och perenna växter, bl.a. rabatt med gullvivor. Vi barn fick ansvar för varsin planta som skulle ansas under några veckor på våren. Kanske sådde hon på så sätt ett frö hos någon av oss till ett fortsatt intresse för blommor.

En av många skolklasser i Järkvissle genom åren. Foto 1937. Alla gick i 1:a klass om inte annat angivits. I bakgrunden lärarinnan Anna Lindberg-Larsson. Bakre raden från vänster: Gunvor Lindkvist (gift Lidehäll), Eva Magnusson (2:a klass), Ingrid Lidberg (g. Westberg), Selma Näsman (g. Håkansson), Barbro Lidgren (g. Ericsson, artikelns författare), Anna Johansson och Karin Larsson (g. Nilsson). Främre raden från vänster: Valter Johansson (2:a klass), Gösta Burman (2:a klass), Rolf Lidberg och Torsten Sjögren.

Anna Lindberg-Larsson med sin allt i allo Rut Bergkvist från Indal

Syslöjd

Fru Larsson hade också syslöjden för oss flickor från klass tre t.o.m. klass sex. Tålmod och hjälpsamhet var en av hennes bästa egenskaper. Otaliga tappade maskor har hon hjälpt oss plocka upp i våra första försök att sticka pannlappar och vantar.

Lingonplockning

På hösten, när lingonen mognat, skulle vi på skogsutflykt, utrustade med smörgåsar, en flaska mjölk och en mugg att plocka lingon i, som vi sedan hällde upp i lärarinnans korg. Eftersom hon var född med klumpfot och dessutom hade en otymplig kroppshydda var hon inte så rörlig bland tuvor och ris. Vi barn var dock stolta över att få fylla hennes korg.

Första skolresan

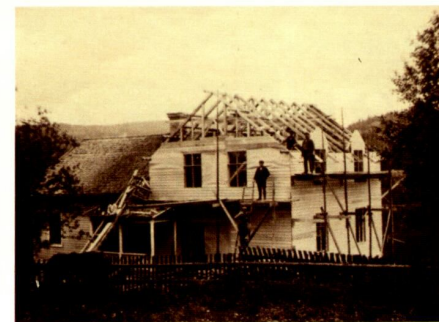
Min första skolresa var en dagsutflykt med taxibil till fru Larssons föräldrahem i Bollstabruk. Gården hade övertagits av en bror. Där fick vi åter träffa "Lill-Nisse", ett brorsbarn som vi lärt känna när han varit på besök hos sin faster i skolan i Järkvissle. "Nisse tänker sjöman bli" var då den sång vi bara måste sjunga. Hemresan gick till Pelle Molins författarstuga och niporna, innan vi trötta och hungriga kom hem till Järkvissle igen.

Anna-dagen

På Anna-dagen den 9 december var det vår tur att visa henne vår uppskattning. Vi småskolebarn sam-

lades tidigt på morgonen (kl. 07.30) utanför den näraliggande affären Boda Uppköp. Vi gick sedan backen ner till lärabostaden där vi sjöng traditionella julsånger för Anna. Rut var underrättad, men hade fått lova att inte berätta något. Det skulle ju, som alla tidigare år, bli en överraskning. Rut kom ner och hjälpte oss av med pjäxorna innan vi så tysta som möjligt smög uppför trappen till den smakfullt möblerade hallen. Utanför Fru Larssons sovrumsdörr sjöng vi sedan för full hals våra inövade sånger. När vi sjungit klart kom Fru Larsson ut klädd i morgonrock och bjöd oss in i finrummet. Där stod den stora halmbocken med släde, fylld med paket, och tomten som stod på medarna med tömmarna i handen. Vilken stämningsfull upplevelse som påminde oss om att snart var julen här med den "riktiga" tomten. Han som kom med bjällerklang och delade ut paket som oftast tyvärr var mjuka.

I köket var redan den varma chokladen, pepparkakorna och bullarna framdukade. Ljusn var tända, köksgolvet nyferrissat och det luktade av alla välbekanta dofter inför den kommande julen. Nöjda och glada gick vi sedan med lärarinnan till skolan.

Ombyggnad av Järkvissle skola år 1927. Ursprungligen uppfördes skolhuset omkring 1880. Foto: troligen Mauritz Lidberg.

Hela sitt yrkesliv i Järkvissle

Fru Larsson var mycket omtyckt av alla i byn och älskad av alla sina småskolebarn. Hon verkade i hela sitt yrkesliv som småskolelärarinna i Järkvissle i nästan 30 år. Hon dog år 1946 endast 56 år gammal och ligger begravd på Ytterlännäs kyrkogård i Ångermanland.

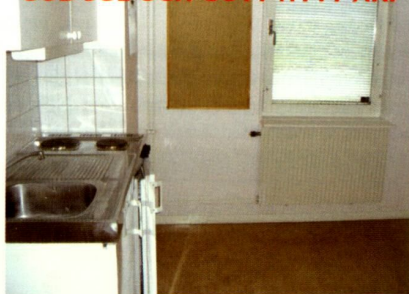
Barbro Ericsson
Järkvissle/Sundsvall

P.L.B Bygg AB

lokal ledig (ca 100kvm)

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR!

060-15 90 40

1998 började för arbetena med Plan arbeten mm för den nya posten

VBB Arbetade med en plan ändring 1988-08-08.

Och mitt företag tecknade options avtal med kommunen om marken den 27/10 1988.

1989 rivs gamla vaktmästare bostaden.

1990 09-01 tar Posten de nya lokalerna bruk.

Så för P.L.B är det 20 år sedan vi startade med posthuset.

Stig - Olof

Järkvissle Ekokött

Vi har ett ekologiskt jordbruk som är kravgodkänt. Vi har dikor och föder upp kalvar till 1 1/2 - 2 års ålder. Du kan beställa ungnöt styckat och klart, hel, halv, kvart, åttondel

Örjan Rudin o Pia Nägele
Järkvissle 213 • 860 41 Liden
0692 - 210 72 070 - 534 93 83
www.jarkvissle.se

Det betyder att du kan komma hit och bo i något av familjens två uthyrningshus. Vandra, fiska, hjälpa till på gården eller bara ta det lugnt.

Lidens tidning

Urban Andersson

TAXI

Liden och Holm
Färdtjänst och sjukresor

PUBTAXI!

Telefon : 070 - 257 50 25

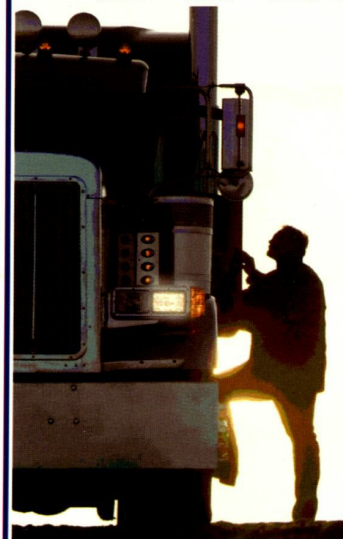
YTTERBOMs TRAFIK AB

060 - 928 28

070 - 666 74 91

Utför lastväxlartransporter

**Kranbil med
räckvidd 19 m**

Lidens tidning

Lidens skola – en Friluftslivsskola

Vad behöver en bygd för att fortleva? Beroende på intresse och ålder skulle jag förmodligen få många olika svar, men ett är ganska säkert: *En bra skola.*

Friluftslivsskola

I Liden har vi under senaste året kunnat följa den stora satsning som gjorts för att modernisera och anpassa skolans lokaler till dagens behov.

En fysisk förändring är gott och väl, men vad händer innanför de nya uppfräschade väggarna. Jag beslöt mig för att ta reda på detta och gjorde ett besök på skolan. Det som mötte mig var engagerade elever, lärare och skollädares, som alla villigt berättade om skolan och då särskilt om profileringen som Friluftslivsskola.

Fr.o.m. höstterminen 2008 gäller en mycket gedigen och konkret arbetsplan med inriktning på friluftsliv för Lidens, Stiges och Anundgårds skolor.

Satsningen på friluftslivspedagogiken är unik och gäller alla från - förskolan till årskurs nio.

En av eldsjälarna bakom arbetsplanen är idrottsläraren Owe Eliasson. Han berättar att man även under tidigare år genomfört olika projekt för att eleverna ska få kunskap om och stimuleras till ett intresse för friluftsliv, natur och miljö, men först i år har skolan tagit steget fullt ut.

Lära med hela kroppen

För en oinvigd kan det tyckas långsökt att se hur målen i skolans olika ämnen kan nås med lektioner och aktiviteter "ute i det fria". Farhågorna är obefogade. Det är sedan lång tid ett känt faktum att lära med hela kroppen, att få använda alla sinnen är det bästa sättet att förankra lärdomar.

Vad kan vara bättre än att praktiskt få lära - att ta till vara vad naturen har att bjuda i

matv.,g (hemkunskap).

- att beräkna avstånd och areor (matematik)
- att bygga läger (slöjd)
- att lära om hembygden (so)
- att lära om växter och djur (biologi)
- att undersöka vatten och bergarter (no)
- att skriva ner sina upplevelser på olika språk o.s.v.

Till alla moment finns dessutom angivna läroböcker för teoretiska kunskaper.

Det finns också andra vinster med att förlägga lektioner och gruppaktiviteter utomhus. Både elever och vuxna får tillfälle att upptäcka nya sidor hos varandra. Alla är tvungna att samarbeta och hitta lösningar på problem, som kan uppstå i samband med strapatser i naturen.

Att vistas i naturen ger eleverna bestående kunskaper, som de bär med sig hela livet.

Det är bara att gratulera elever och lärare till ett framtida gott arbete. Lidens, Stiges och Anundgårds skolor är utan tvekan skolor i tiden.

Yvonne Ulin

Owe Eliasson

Det naturliga valet

Norrskog är en fullserviceförening inom skogsbruket och verkar för medlemmarnas bästa. Våra kunniga skogsinspektorer ger dig personlig rådgivning utifrån dina önskemål och förutsättningar. Dessutom bevakar Norrskog näringspolitiska frågor för största nytta åt dig och ger dig säker avsättning för ditt virke och del i förädlingsvärdet genom vår industri.

Kontakta oss på Norrskog, för alla frågor som rör din skog! Väl mött!

Vi behöver cirkelledare till
Kraftsamling Skogs
studiecirkel Nya Tiders Skog!
Kontakta oss vid intresse!

Skogsinspektor
Gun-Marie Johansson
0692-102 34 alt. 070-319 29 18
gun-marie.johansson@norrskog.se

Skogsinspektor
Thomas Sillerström
060-16 72 76 alt. 070-680 72 18
thomas.sillerstrom@norrskog.se

Ps. Du missar väl inte höstmötet med jultallrik? Inbjudan kommer! Ds.

Trollmanacken 2009

med bilder av
Rolf Lidberg

Trollska Galleriet Rolf Lidberg
www.trollskagalleriet.com

Trollska Galleriet
Rolf Lidberg

**NU
är den här!!**

Beställ din väggcalmanacka för 2009
med många unika målningar av Rolf!

0692-211 00

e-post: info@trollskagalleriet.com

Guns Keramik

Hittar du på följande julmarknader:

28-30 nov Sockenstugan i Liden

Jag har även öppet hemma, ring först!

Välkommen!!

Gun Melander 0692 - 400 67, 070 - 341 35 36

KOVLANDS BLOMMOR & PRESENT

Butiken fylld med julgrupper, presenter,
Rolf Lidbergtomtar

Jag önskar mina kunder God Jul och Gott Nytt år

Öppettider:

Vardagar 11 - 18

Lördagar 11 - 14

060 - 915 40

Lidens Bensin & Allservice

0692-100 16

Öppettider

Mån - fre	8 - 19
Lördagar	10 - 16
Söndagar	12 - 16

**Kolla däck och kvalité på hemmaplan
innan ni köper någon annanstans i stan**

Välkommen önskar Annika o Lars-Åke

**Tessans
Kök & Bar**

0692-10200

VÄTTABERGET

JULBORD

29, 30 november

6,7 december

Ring och boka!

GOD JUL o GOTT NYTT ÅR!

Välkommen önskar Tessan och Ewa!

Kontakta någon av våra virkesköpare

Erik Håkansson
070-349 51 38

Lennart Lindgren
070-349 51 34

Andreas Mattsson
070-191 90 92

INKÖPSBOLAG FÖR GALLO OCH RÖDINS

Primaskog www.primaskog.se

Storsjöstråket 15, 83134 Östersund Växel 063-57 75 30

Ny regi

HOTEL LIDEN

Julbord

Serveras mellan 30/11-21/12

Luncher, fester, bröllop, företagsarr, konferens, julbord m.m.
Boende inkl. frukost från 400 kr/natt. Ring för bokning.

Anders & Eva-Sofie. Lidenvägen 92, Liden
0692-10340 el. 070-3942473 · www.hotelliden.nu

ERIKSSONS BYGGG & KONSULTING

Vi utför det mesta inom
ny och tillbyggnad,
reparationer mm.

Micke tel: 070 - 209 38 66
Mail: lidenmicke@telia.com

Förstärkning på läkarsidan i Liden...

Bertil Sjöberg

Stefan Knollenburg

Efter flera års pusslande med temporära lösningar av läkarbemanningen vid Lidens Vårdcentral har äntligen vår distriktsläkare Bertil Sjöberg fått en kollega som har för avsikt att stanna.

Det är 56 årige Stefan Knollenburg som ursprungligen kommer från byn Stråsjö, Bjuråkers församling i norra Hälsingland. Några planer på att flytta till Liden har han emellertid inte då han nyligen, tillsammans med sambon Anna och dottrarna Hilda och Aina, flyttat in i ett hus i centrala Sundsvall.

Sin senaste anställning har Stefan haft vid Medicinkliniken på Sundsvalls Sjukhus där han arbetat som överläkare i dryga sex år. Trots att han trivs bra på sitt jobb på sjukhuset byter han nu ut det mot arbete i Liden, som han tycker är ett trevligt ställe.

Förutom familj och arbete är Stefans intressen kyrkoglar, gamla bilar och traktorer. Värt att notera är att Stefan sedan ett par år tillbaka

sjunger i Lidens kyrkokör.

När vi ändå är inne på ämnen värda att notera måste jag nämna Bertil Sjöbergs i stort sett oslagbara rekord.

Tro det eller ej. Men han är nu inne på sitt 39:nde år som distriktsläkare i Liden. När Bertil 1969 tackade ja till tjänsten var avsikten att stanna något enstaka år, men har man väl kommit till Liden är det lätt hänt att man blir kvar

Stefans nya gamla bil som han är väldigt stolt över

... men fritt fram för tandtrollen i vinter

Aktuellt i Landstinget Västernorrland

Ändrade telefonnummer till Lidens vårdcentral

Från och med tisdag den 4 november byter Lidens vårdcentral telefonnummer.

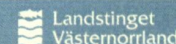
Tidsbeställning, rådgivning och receptförnyelse
läkarmottagningen **0692-439 20**
Telefontid: 08.00-16.30

Tidsbeställning, rådgivning till distriktsköterska
och barnhälsovård **0692-439 19**
Telefontid: 08.00-09.00

Reception övriga ärenden – ej tidsbeställning
0692-439 11, 0692-439 12

Distriktsarbetsterapeut **0692-439 21**
Distrikts sjukgymnast **0692-439 22**

www.lvn.se

Allt mer sällan lyser flitens lampa vid Folk tandvården i Liden. Snart släcks den ner för vintern och tänds inte igen förrän i april eller maj månad nästa år. Orsaken är att det saknas vårdresurser berättar Birgitta Hamberg, verksamhetschef för Folk tandvården i Liden, Nacksta och Kvissleby.

Efter att den förre tandläkaren vid kliniken sagt upp sig och flyttat till Jämtland har det varit svårigheter att rekrytera en ny tandläkare till området.

Birgitta berättar att kliniken sköts efter politiska direktiv och att det inte finns något beslut på att lägga ner Folk tandvården i Liden. Hon förtydligar att man fortsätter jobba för att besätta tandläkartjänsten och att det till våren då verksamheten återupptas skall finnas en ny modern behandlingsstol på plats. I väntan på snösmältningen hänvisas vi boende i Lidenområdet till Folk tandvården i Nacksta.

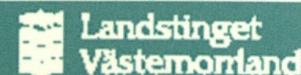
Text och foto: Annika Persson

Aktuellt i Folk tandvården Västernorrland

Folk tandvården Liden

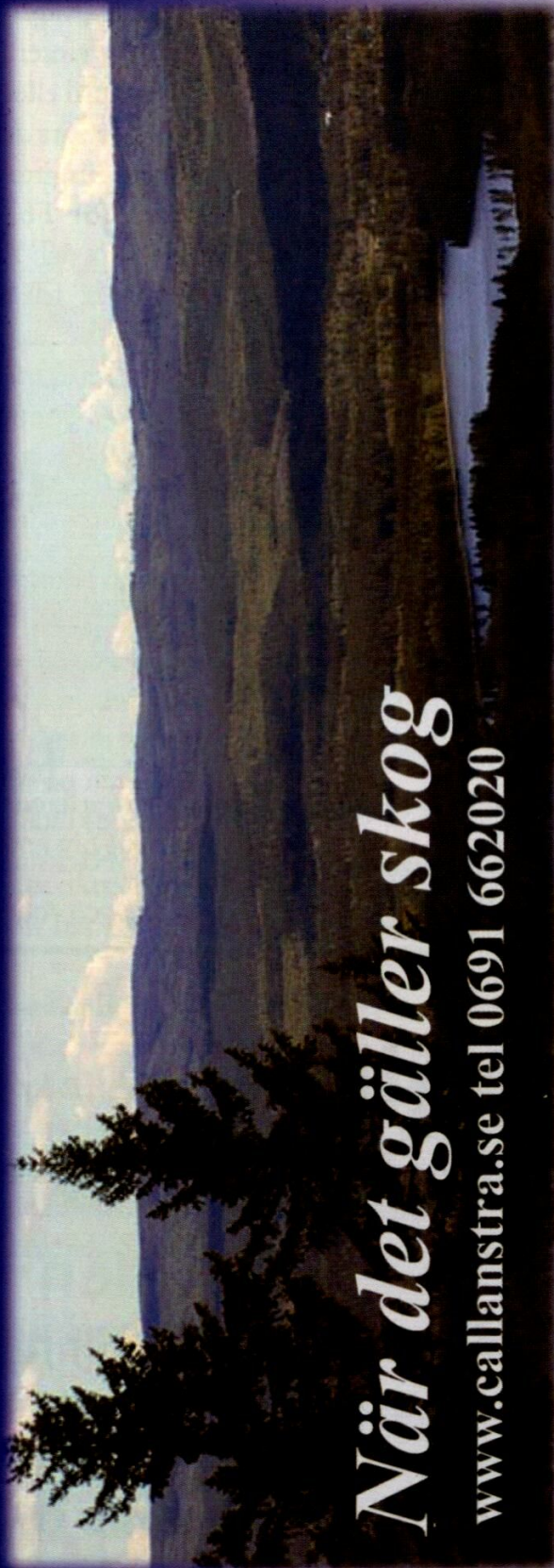
Folk tandvården i Liden har för närvarande ingen fast bemanning. Vid behov av tandvård är ni välkommen att kontakta Folk tandvården i Nacksta på telefonnummer 060-14 97 80

www.lvn.se

CALLAN'S TRÄ

När det gäller skog

www.callanstra.se tel 0691 662020

Avverkningssupdrag, Rotposter, Leveransrotköp, Leveransvirke,
Rådgivning, Markberedning, Plantering, Gallring, Röjning, Skogsbruksplaner

Göran Olsson
Råvaruchef/Inköpare
tel 0691 662022
070 3754416
goran.olsson@callanstra.se

Ulf Magnusson
Inköpare
tel 0691 662023
070 3754437
ulf.magnusson@callanstra.se

Oskar Cederlöf
Inköpare
tel 0693 71000
070 3754035
oskar.cederlof@callanstra.se

Anders Öberg
Inköpare
tel 0691 662021
070 3754478
anders.oberg@callanstra.se